

Zacheus ja Miettinen

3.5.2021

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kirjaamo
PL 36
00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausuntopyyntönnö UUDELY/11528/2020, 2.11.2020

Ehdotus Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja tulla kuulluksi ehdotuksesta Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuosille 2022–2027. Vesienhoitosuunnitelmassa on tunnistettu toimenpiteitä edellyttäviä kohteita vesienhoitoalueen tilan parantamiseksi. THL katsoo, että monilla ympäristön tilaa parantavilla toimenpiteillä voidaan samalla edistää terveydensuojelua. THL haluaa lausunnossaan tuoda esille muutamia tärkeäksi toteamiaan havaintoja.

Vesienhoidon erityisiä alueita ovat talousveden ottoon käytettävät pohja- ja pintavedet ja uimavedet. Vesienhoidon ympäristötavoitteet sovitetaan yhteen erityisten alueiden omien tavoitteiden kanssa. THL haluaa tuoda esille, että tammikuussa 2021 voimaan tulleen uudelleenlaaditun juomavesidirektiivin toimeenpanolla tulee olemaan liittymäkohtia vesienhoitoon. Direktiivin tarkoituksena on talousveden terveydellisen laadun turvaaminen talousveden laadun seurannan ja vedentuotantoketjun riskienhallinnan keinoin. Vedenmuodostumisalueen seuranta tulee olemaan osa riskienhallintakokonaisuutta.

THL pitää tärkeänä jätevesien kuormituksen vähentämiseksi toteutettavia ja suunniteltuja vesienhoidon toimenpiteitä, sillä ravinteiden lisäksi jätevesien mukana vesiympäristöön päätyy myös suolistoperäisiä taudinaiheuttajia. THL katsoo, että jätevesien hygienisointi voi tilanne- ja kohdekohtaisesti olla tarpeen jäteveden mukana vesiympäristöön päätyvien suolistoperäisten mikrobien vähentämiseksi. Yhteistyö terveydensuojelun toimijoiden kanssa on silloin tärkeää. Huonokuntoisen viemäriverkoston uusimista tulee edistää verkoston vikaantumisen aiheutuneiden häiriötilanteiden ehkäisemiseksi. Sekaviemäröinnistä luopuminen voi hillitä runsaasti sateisiin liittyviä jätevesien ohijuoksutuksia. THL painottaa sitä, että vesienhoitosuunnitelman toteuttamisella (H1 vaihtoehto) on erityisesti pohjavesiesiintymien saastumisen ehkäisyssä merkittävä kansanterveydellinen vaikutus.

Ravinnekuormituksen vähentämiseksi liittyvät vesienhoidon toimenpiteet ovat tärkeitä syanobakteeriesiintymien rajoittamiseksi. Ilmastonmuutoksen myötä kesän hellejaksojen yleistyminen saattaa pidentää syanobakteeriesiintymien kestoa. Syanobakteeriesiintymät vähentävät vesien virkistyskäyttämäänsä ja voivat aiheuttaa erityisesti uimareille ja vesiurheilijoille jopa terveydellistä haittaa. THL haluaa

www.thl.fi

Zacheus ja Miettinen

3.5.2021

muistuttaa, että suurten yleisten uimarantojen (ns. EU-uimarannat) laatuluokan määrittämisessä ei oteta huomioon uimavesien syanobakteerisiintymiä vaan ainoastaan suolistoperäistä saastumista kuvaavien bakteerien määrä. Uimaveden laadun luokka voi olla erinomainen syanobakteerisiintymistä huolimatta.

Toimenpideohjelmassa viitataan vanhentuneeseen talousveden valvonnan lainsäädäntöön. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) asetus (461/2000) on kumottu STM:n asetuksella (1352/2015). Toimenpideohjelma tulee päivittää nyky-lainsäädännön mukaiseksi.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Osastojohtaja

Anne Hyvärinen